

Miljøministeriet
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 15. december 2020
Sagsnummer: 2020-25057a

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering grundnotat om Kommissionens forslag til en gennemførelsesretsakt om at forlænge godkendelsen for propiconazol i produkttype 8, i henhold til forordning 528/2012 om tilgængeliggørelse på markedet og anvendelse af biocidholdige produkter (komitésag).

Forslaget er drøftet på et videomøde i den stående komité for biocidholdige produkter den 10. december 2020 med efterfølgende skriftlig afstemning.

Samlet set påvirker forslaget miljøbeskyttelsesniveauet neutralt, da stoffet er godkendt i EU i dag.

Regeringen mener ikke, at godkendelsens udløbsdato for propiconazol i produkttype 8 skal forlænges i endnu en periode. Da propiconazol er klassificeret som skadende for fostre i kategori 1B og dermed er omfattet af udelukkelseskriterierne, bør godkendelsen ikke fornyes. Regeringen agter på den baggrund at stemme imod forslaget.

Med venlig hilsen

Lea Wermelin / Henrik Hedeman Olsen

Den 14. december 2020
MIM 002

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til en gennemførelsesretsakt om at forlænge godkendelsen for propiconazol i produkttype 8, i henhold til forordning 528/2012 om tilgængeliggørelse på markedet og anvendelse af biocidholdige produkter (komitésag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen foreslår en udskydelse af udløbsdatoen for godkendelsen af aktivstoffet propiconazol i træbeskyttelsesmidler (produkttype 8) i henhold til forordning 528/2012 om biocidholdige produkter (komitesag). Hvis forslaget bliver vedtaget, vil det betyde, at stoffet fortsat må indgå som aktivstof i biocidholdige produkter i den angivne produkttype. Der er ingen væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet og staten. Der er heller ingen væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for regioner og kommuner. Forslaget har ingen erhvervsøkonomiske konsekvenser. Sagen kan dog potentielt have erhvervsøkonomiske og samfundsøkonomiske konsekvenser, hvis udløbsdatoen ikke udskydes, fordi danske virksomheder, der bruger træbeskyttelsesmidler i produktionen, ikke har alternativer klar på nuværende tidspunkt. Godt halvdelen af Miljøstyrelsens biocidgodkendelser af træbeskyttelsesmidler indeholder propiconazol, og kun få af de andre godkendte produkter virker mod samme svamp. Samlet set påvirker forslaget miljøbeskyttelsesniveauet neutralt, da stoffet er godkendt i EU i dag. Forslaget er drøftet på et videomøde i den stående komité for biocidholdige produkter den 10. december 2020 med efterfølgende skriftlig afstemning. Regeringen mener ikke, at godkendelsens udløbsdato for propiconazol i produkttype 8 skal forlænges i endnu en periode. Da propiconazol er klassificeret som skadende for fostre i kategori 1B og dermed er omfattet af udelukkelseskriterierne, bør godkendelsen ikke fornyes. Regeringen agter på den baggrund at stemme imod forslaget.

Baggrund

Kommissionen forventes at fremsætte forslag til beslutning om at godkendelsen af propiconazol i træbeskyttelsesmidler (produkttype 8) forlænges i en periode, der vil være tilstrækkelig til at kunne vurdere ansøgningen om fornyet godkendelse. En sådan udskydelse vil medføre, at udløbsdatoen for godkendelsen udskydes fra 31. marts 2021 til 31. december 2022. Udløbsdatoen er tidligere forlænget med 1 år fra 31. marts 2020.

Forslaget har hjemmel i artikel 82 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 528/2012 om tilgængeliggørelse på markedet og anvendelse af biocidholdige produkter.

Forslaget behandles i en rådgivningsprocedure i den stående komité for biocidholdige produkter. Når rådgivningsproceduren finder anvendelse afgiver komitéen udtalelse, om nødvendigt ved afstemning. Hvis komitéen stemmer, afgives udtalelsen med simpelt flertal blandt komitéens medlemmer. Kommissionen træffer afgørelse om de udkast til retsakter, der skal vedtages under størst mulig hensynstagen til konklusionerne af komitéens drøftelser og komitéens udtalelse.

Forslaget er drøftet på et videomøde i den stående komité for biocidholdige produkter den 10. december 2020 med efterfølgende skriftlig afstemning.

Formål og indhold

Forslaget drejer sig om beslutning om at forlænge godkendelsen i en periode, der er tilstrækkelig til at give mulighed for at vurdere ansøgningen om fornyet godkendelse for aktivstoffet:

Propiconazol (CAS nr. 60207-90-1) Aktivstoffet er omfattet af udelukkelseskriterierne i henhold til artikel 5, stk. 1¹ i forordning 528/2012, da stoffet er klassificeret som skadende for fostre i kategori 1B. Aktivstoffet er optaget som godkendt aktivstof i træbeskyttelsesmidler (produkttype 8), og der foreligger en ansøgning om fornyet godkendelse. Ansøgningen om fornyet godkendelse er indsendt til Finland, og Finland har tidligere meddelt Kommissionen, at en fuld evaluering er nødvendig.

Fristen for, hvornår godkendelsesindehavere skal indsende ansøgning om fornyet godkendelse, er i biocidforordningen sat så kort, at en fuld evaluering om fornyelse ikke kan nås, inden den oprindelige udløbsdato for godkendelsen. Derfor blev udløbsdatoen tidligere udskudt i 1 år fra 31.marts 2020. Det har dog vist sig, at evalueringen om fornyelsen ikke kan nås før den nuværende udløbsdato (den 31. marts 2021). Udløbsdatoen foreslås derfor udskudt i en yderligere periode.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Kommissionen har ikke redegjort for nærhedsprincippet. Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger af en allerede vedtaget retsakt, hvorfor regeringen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Der er tale om vedtagelse af en ny gennemførelsesafgørelse, som er direkte gældende i Danmark.

Konsekvenser

Hvis forslaget bliver vedtaget, vil udløbsdatoen for godkendelsen blive ændret. Det vil betyde, at propiconazol i træbeskyttelsesmidler (produkttype 8) forbliver på EU-listen over godkendte aktivstoffer. Denne liste er direkte gældende i Danmark, og der vil derfor ikke være lovgivningsmæssige konsekvenser af forslaget.

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser. Forslaget har ingen erhvervsøkonomiske konsekvenser. Hvis forlængelsen ikke gives, vil det have væsentlige samfundsøkonomiske og væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser. Et evt.

¹ Udelukkelseskriterierne er de kriterier, som gør at et aktivstof som udgangspunkt ikke kan godkendes, hvis det for eksempel er kræftfremkaldende, mutagent eller reproduktionstoksisk i kategori 1A eller 1B.

forbud mod propiconazol vil have store konsekvenser for de danske virksomheder, der bruger træbeskyttelsesmidler i produktionen, idet de ikke har alternativer klar på nuværende tidspunkt, og udvikling, test og godkendelse af alternativer vil tage flere år. Et forbud mod propiconazol vil desuden få betydning for mulighederne for at beskytte bygninger af træ mod træødelæggende svamp. De erhvervsøkonomiske konsekvenser og samfundsøkonomiske konsekvenser er ikke estimeret nærmere på nuværende tidspunkt.

Godt halvdelen af Miljøstyrelsens biocidgodkendelser af træbeskyttelsesmidler indeholder propiconazol, og kun få af de andre godkendte produkter virker mod træødelæggende svamp ligesom propiconazol-midlerne.

Forslaget vil påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark neutralt, idet det ikke ændrer på, hvilke midler med det pågældende aktivstof, der på nuværende tidspunkt er godkendt i Danmark.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i EU Miljø-specialudvalget.

Dansk Industri, DI Dansk Byggeri, DI Byg, Træ- og Møbelindustrien og Danmarks Farve- og Limindustri anbefaler, at Kommissionens forslag om forlængelse støttes, så der kan gennemføres den fuldstændige vurdering af propiconazol, herunder vurderingen af alternativer, hvorved den endelige beslutning om propiconazols fornyelse kan træffes på et fuldt belyst grundlag. Konsekvensen af en ikke-forlængelse vil være betydelig for byggevareproducenter, som producerer i behandlingskrævende træ, for eksempel nordisk træ, herunder især for danske vindues- og dørproducenter. Derudover vil der også være væsentlige konsekvenser for producenter af træbeskyttelsesmidler, samt for private og professionelle brugere af midlerne. Propiconazol er et af de meget få aktivstoffer tilbage til brug i træbeskyttelse med tilstrækkelig effekt mod træødelæggende svamp og blåsplint. På kort sigt er der ikke alternativer klar, hverken i forhold til alternativ biocidbehandling eller i fht. alternative teknologier uden biocider. Overgangen til et muligt alternativ vil tage mindst 5 år, da både midler og processer skal testes grundigt med hensyn til for eksempel holdbarhed og mulige miljømæssige ulemper. For alternative teknologier kræves også test og modning af metoderne. Det er meget vigtigt, at myndighederne anerkender og er bevidste om de udfordringer, der ligger i hele leverandørkæden, og hvad det betyder for anvendelsen af træ i byggeri og til anden udendørs brug, hvis det ikke længere er muligt at levere tilstrækkelig effektiv træbeskyttelse. Træ nævnes hyppigt i dag, som noget man samfundsmæssigt ønsker en forøget anvendelse af i fremtidens byggeri, idet det er både fornybart og bæredygtigt. Det er vigtigt at have fokus på, at det træ, der er tilgængeligt i store mængder f.eks. fyr og gran, kan udnyttes til fulde. Dertil kræves, i mange anvendelser, at træet kan beskyttes for at få en bæredygtig levetid.

Virksomhederne VELUX og DOVISTA, der begge anvender propiconazol i deres vinduesproduktion, anbefaler, at Kommissionens forslag om forlængelse støttes, så der kan gennemføres den fuldstændige vurdering af propiconazol, herunder vurderingen af alternativer, hvorved den endelige beslutning om propiconazols fornyelse kan træffes på et fuldt belyst grundlag. Konsekvensen af et forbud med meget kort varsel vil være omfattende for VELUX, DOVISTA og dansk træindustri generelt. I værste fald kan det betyde, at de hverken kan producere eller sælge træ- og træ/alu-vinduer i Danmark og EU derefter, da der på nuværende tidspunkt ikke er godkendte alternativer uden propiconazol. Propiconazol beskytter trævinduer mod råd, så holdbarheden er op til 40 år. Uden propiconazol vil holdbarheden forringes betydeligt. Anvendelsen af træ har en positiv miljøpåvirkning i forhold til andre konstruktionsmaterialer som for eksempel PVC eller aluminium. I det fugtige danske klima er der brug for at beskytte træet mod svampeangreb. Det sikrer lang holdbarhed af produkterne, hvilket har stor betydning for produktets bæredygtighed. Regeringen peger ofte på træ som det primære

bygningsmateriale for fremtidig bæredygtige byggeri til erstatning for det langt mere CO₂-tunge stål og tegl. Det regnskab forudsætter, at træet har den nødvendige levetid. VELUX og DOVISTA er meget opmærksomme på at skåne miljøet mest muligt, og de har derfor foretaget en række handlinger for at mindske brugen af aktivstofferne i deres produktion samt for at finde alternative løsninger. Hertil kommer kontakt til forskningsmiljøer, som forsker i mere miljøvenlige alternativer. Overgang til et evt. substitut forudsætter, at dette testes grundigt ift. både holdbarhed og evt. miljøgener, hvilket er en meget tidskrævende proces, der tager minimum 5 år.

Hertil bemærker Miljøministeriet, at det er noteret, at der kun i meget begrænset omfang findes alternative, godkendte midler uden propiconazol i dag, og at udvikling og overgang til alternativer vil tage tid. Ministeriet finder, at der på EU-plan hurtigst muligt bør tages endelig stilling til, om godkendelsen af propiconazol skal fornyes. Selvom vurderingsrapporten er undervejs, vides det allerede, at stoffet opfylder udelukkelseskriterierne. Før en endelig stillingtagen til fornyelse skal der derfor ifølge forordningen afholdes offentlige EU-høringer om alternativer og om hvorvidt undtagelsesbetingelserne for en godkendelse er opfyldt. Det er Miljøministeriets vurdering, at EU-høringerne kan og bør igangsættes på nuværende tidspunkt for at fremme processen mod en hurtigere stillingtagen til den endelige fornyelse.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater. På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag forventes der at være flertal for forslaget blandt medlemsstaterne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen mener ikke, at godkendelsens udløbsdato for propiconazol i produkttype 8 skal forlænges i endnu en periode. Da propiconazol er klassificeret som skadende for fostre i kategori 1B og dermed er omfattet af udelukkelseskriterierne, bør godkendelsen ikke fornyes. Regeringen agter på den baggrund at stemme imod forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.